

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Karolina znak mesečno 26 Din. za tuzemstvo 40 Din.
Uredništvo:
Ljubljana, Knaflcova ulica 5 Telefon št. 8122, 8123, 8124, 8125 in 8126
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 440
Celje: Kocenovs ulica 2. Telefon št. 190.
Rokopisi se ne vračajo.
— Oglasi po tarifi —

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica 54. Telefon št. 8122, 8123, 8124, 8125 in 8126
Inseratni oddelak: Ljubljana, Prešernova ulica 4. Telefon št. 2492
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 455
Podružnica Celje: Kocenovs ulica 2. Telefon št. 190
Računi pri pošti: št. 3119: Ljubljana št. 11.842, Praha št. 78.180, Wien št. 105.241.

Ljubljana, 25. februarja.

Poljska je pred odločilnim preokretom celotne svoje notranje politike. Vlada je predložila sejmju novi načrt ustavne revizije, ki smo ga v glavnih potezah že objavili. Načrt nove ustave je zelo obširen in obsega veliko večino ustavnih členov. Sestavljen je po ustavah raznih držav tako, da je iz vsake vzeto ono, kar se je zdelo najbolje. Pri tem se je oblast predsednika republike silno povečala, zvišala se je starostna meja za volilno upravičenost in pri sestavi senata ter postavitvi kandidata za predsedniško mesto si je prezident zavaroval večjo moč. Vlada je sicer sejmju odgovorila; sejm more z absolutno večino glasov izreči ministrstvu ali tudi posameznim ministrom nezaupnico, toda z absolutno večino poslancev, nakar mora predsednik ali ministrstvo odstopiti ali pa razpustiti parlament. Tudi vojaki dobijo aktivno volilno pravico. Razen izdatnega povečanja oblasti predsednika pomeni ustavni načrt prav tako omejitve moči doslej tako rekoč vsemogočnega sejma.

To so poleg že objavljenih poglavite določbe vladnega načrta. Časopisi vladnega bloka so te dni pričeli ogromno kampanjo za načrt ustavne revizije. V proklamaciji, ki so jo objavili ob tej priložnosti, imenujejo dosedanje ustavo — nemislil, ki se je izdelala l. 1901, tako strahotno slabo zato, ker sta oba takrat si nasprotujoča politična tabora morala skleniti kompromis, ki je izločil iz ustave vse dobre določbe. Mi pa hočemo, pravi proklamacija, priboriti državi dobro ustavo. Legalna pot za nas ni pot kompromisa, ker ne maramo postati nezvesti svojemu principi inemu stališču. Zato ne maramo krpati soglasja iz načelnih naspotij. Obračamo se tedaj na vse one, ki imajo v sebi državne instinkte, s pozivom, da nas podpirajo pri tem delu. Naša dolžnost je, dati bodočim generacijam ustavo, ki naj zagotovi najboljšo razvojno možnost državi in sposobnost, braniti moč in silo Poljske.

Toda kako misli vladni blok, odnosno Pilsudski pripomoči svojemu ustavnemu načrtu do zmage v sejmju, je še uganka. Zakaj tamkaj razpolaga samo s 33 odst. glasov, dočim je za revizijo potrebna večina 60 odst. Velika večina sejma se šteje k opoziciji naprav vladi in tudi v vprašanju ustavne reforme zastopa povsem odklonilno stališče. Opozicija nasprotuje predvsem omejitvi parlamentarne kompetence, možnosti razpustitve sejma, še posebno pa določbo, da uživajo poslanci imuneteto samo za svoje funkcije v sejmju, kar pomeni, da se morejo aretirati tudi v času sezijske za politične pregreške izven parlamenta. Zato napoveduje opozicija najostrejši boj in pripravlja samostojne revizijske načrte.

Posebno borbena je levičarska opozicija, to so socialistična stranka, radikalna ljudska stranka, wyzwolezenie in kmečka stranka. Te stranke so sploh zoper vsakršno preuredbo ustave in zastopajo stališče, da bi se mogla spremeniti kvečjemu v smeri razširjenja državljanstvih pravic in kompetence parlamenta. Zato napovedujejo vladnemu načrtu neizprosno boj. Socialistični listi objavljajo pretne vladi in naglašajo, da ji doslej samo zato niso predlagali nezaupnice, ker bi morala tako nezaupnico v sedanjih razmerah sprožiti revolucijonarne boje; zakaj ne more biti dvoma, da bi sedanja vlada ne prepustila sejmju oblasti brez boja.

Iz navedenega se dovolj jasno razvodi, da se pripravlja na Poljskem zelo huda parlamentarna ter sploh notranje-politična borba. Ako ostane opozicija tako borbena, kakor kažejo doslej izjave njenih govornikov v sejmju in njegovega časopisja, potem se mora boj postriti do skrajnosti.

Z nasprotni strani pa tudi ni pričakovati popuščanja. Zakaj s temi težnjami, kakor jih hoče realizirati ustavni revizijski načrt, je posegel Pilsudski v politično areno ter izvedel majski prevat v l. 1926. Ako bi maršal sedaj odnehal, bi prekal svoj nastop in vse svoje delo zadnjih let, in sicer prav v trenutku, ko je pred uredničenjem svojih ciljev.

Toda kako bo opozicija, ki ima v sejmju dvotretjinsko večino, prisilil pod svoje voljo, je povsem nerazrešljivo. Pilsudski se je doslej vedno prizadeval, da je varoval formo legalnosti in ustavnosti. Ali bo mogel na tej poti vztrajati do odločilnega uspeha?

Uvedba zlate valute na Češkoslovaškem

Praga, 25. febr. H. Jutri se vrši občni zbor češkoslovaške Narodne banke. V zvezi s tem so poročali listi o uvedbi zlate valute na Češkoslovaškem. Na vprašanje nekaterih novinarjev je odgovoril guverner dr. Pospišil, da sicer vlada razpravlja o uvedbi zlate valute, ki je izvedljiva, vendar pa ne namerava v ta namen zaključiti niti notranje niti zunanje posojila.

Otvoritev obmejne konference v Pirotu

Prisrčen sprejem bolgarskih delegatov - Svečana otvoritvena seja - Meritorne razprave začnejo danes

Piroto, 24. febr. Č. Bolgarski delegati, ki so dospeli v Piroto sinoči ob 8., so bili zelo prisrčno sprejeti od zastopnikov mestne občine in naših delegatov. Na kolodvoru jih je pozdravil pirotski župan Džadžić, ki je v svojem govoru poudarjal, da pomenja pričetek pogajanj med našo državo in Bolgarijo novo dobo v obojih obeh bratskih državah. Ako vstopa tudi Bolgarska v pogajanja s tako dobro voljo, kakor Jugoslavija, je upati od tega velike koristi za obe državi. Na županov pozdrav je odgovoril vodja bolgarske delegacije generalštabni polkovnik Svetko Popov, ki je dejal, da sta jugoslovanski in bolgarski narod bratska naroda in da prijateljstvo obeh narodov ne sme postati dvomljivo. Za tem so se bolgarski delegati odpravili v avtomobilih

v hotel »Nationale«, kjer so nastanjeni. Danes ob 11. dopoldne je bila otvoritvena prva seja obmejne konference v slavnostni dvorani pirotske občinske uprave. Otvoril jo je s kratkim govorom župan Džadžić, nakar je govoril vodja naše delegacije Rajko Vintrovič. Seja je v glavnem služila za medsebojno spoznanje in izmenjavo pozdravov. Dopoldne so si bolgarski delegati v spremstvu novinarjev ogledali mesto. O konferenci je bil izdan komuniké. O konferenci je bil izdan komuniké. O konferenci je bil izdan komuniké. O konferenci je bil izdan komuniké.

Posledice hitrega vremenskega prevrata

Mesto snežnih zametov groze sedaj plazovi in poplave Razstreljevanje ledu na rekah - Silen orkan v Dalmaciji

Beograd, 25. februarja, r. Južno vreme, ki je zajelo vso državo in povzročilo precej naglo tajanje snega, je prineslo sicer precejšnje olajšanje situacije v železniškem prometu, v kolikor se tiče snežnih zametov, istočasno pa je rodilo novo nevarnost: v goratih delih države snežne plazove, v dolinah in nižinah pa nevarnost katastrofalnih poplavl. V vseh ogroženih krajih zlasti v Vojvodini in Banatu, se že sedaj pripravljajo da odvrnejo pretečo nevarnost. Na ogroženih mestih so že opravljeni delavski oddelki s potrebnim orodjem in pripomočki, da preprečijo kopičenje ledu in porušenje obrambnih napravov.

Beograd, 24. februarja, p. Tekom današnjega dne je temperatura v vsej državi poskočila znatno nad ničlo. Počeoči je bila zabeležena najnižja temperatura v Sarajevu, kjer so imeli — 13. Tudi tam pa se je temperatura danes dvignila na 4 stopinje nad ničlo, dočim je bilo v Beogradu popoldne 7 stopinj, v Zagrebu 6, v Ljubljani 6 stopinj nad ničlo. V železniškem prometu so z izjemo proge Gostivar-Ohrid prenehale vse ovire, izviraioče od snežnih zametov. Povsod drugod so proge že očiščene in vzpostavljene promet. Po komunikiju, ki ga je zvečer objavilo promet-

no ministrstvo, pa povzročajo sedaj ovire snežne lavine. V tem pogledu je najbolj prizadeta Slovenija, kjer je bil tekem današnjega dne promet na več progah deloma prekinjen.

Zagreb, 24. februarja, n. Danes so plavale po Savi velike plošče ledu, ki so ogrožale Savski most ter bi nakopičene mogle povzročiti poplave. Zato je mestna občinska uprava odredila, naj se razbijačo s dinamitom. Danes ves dan so delavci od Savskega mostu pa do Trnja razbijali led s dinamitnimi patronami. Sava je narasla za 90 cm nad normalo.

Šibenik, 24. februarja, n. Orkan, ki je v soboto in večer divjal nad Dalmacijo, je imel nad 130 km urz. na uro. Med viharjem je treskalo, obenem pa padai gost sneg, ki je znova pokril vso severno Dalmacijo. Vihar je poruval in polomil več sto telefonskih in brzojavnih drogov. Orkan je bil tako jak, da je v gozdu pri Pribirskih mostih poruval skoro vsa drevesa s koreninami vred. Porušil je tudi pontonski most preko reke Krke. Ladje, na katerih je most stal, so se večinoma potopile. Orkan je tudi drugače povzročil mnogo škod. ker je poruval tudi nasade ojk in višeni.

Zadnji rok za učitelje brez izpitov

Kdor do 30. novembra ne bo položil praktičnega izpita, bo odpuščen iz službe

Beograd, 25. februarja, r. Ker mnogim osnovnoškoli učitelji v nasprotju z določbami uradniškega zakona niso v predpisanem roku položili predpisanega praktičnega izpita, je izdal prosvetni minister sledeči edlok:

1.) Vsi učitelji in učiteljice, ki so v službi že nad tri leta, morajo najdalje do 30. novembra 1929 položiti predpisan praktični izpit in o tem obvestiti pristojni prosvetni oddelak. Kdor v tem zadnjem roku ne bo položil izpita, bo odpuščen iz državne službe.

Ne glede na to pa si ministrstvo pridržuje pravico, da odpusti iz državne službe vse one učine moči, ki po štirih letih niso položile praktičnega izpita, a s svojim dosedanjim službovanjem tudi niso dokazale, da bi zaslužile še kako podaljšanje roka za polaganje izpita.

2.) Ta odlok je bil izdan vsem prosvetnim oddelkom s sledečim nalogo: Prosvetni oddelki mora v roku 1 meseca poslati prosvetnemu ministru spisek vseh onih učiteljev in učiteljic, ki so že nad tri leta v državni službi, a še nimajo praktičnega izpita, z oznako datuma namestitve, oeno za posamezna leta in s svojim mnenjem glede splošne sposobnosti.

3.) Oni učitelji in učiteljice, ki do 30. novembra 1929 ne bodo zadoštili temu odloku, l. decembra in dalje ne dobe več plač in ostalih učiteljskih prejemkov, a prosvetni oddelki ima z njimi postopati po čl. 19. zakona o državnih uradnikih (odpust iz službe).

Avdijence

Beograd, 25. febr. Č. Danes popoldne je bil sprejet od kralja v avdijenci minister prometa dr. Korošić, Predsednik vlade general P. Živković, ki tekem dneva zaradi boleznii ni prišel v svoj kabinet, je bil sprejet od kralja ob 6. popoldne v avdijenci. ki je trajala pol ure. Kralj je dalje sprejel tudi predsednika novo osnove »Jugoslovske akademije čitalnice v Zagrebu« g Ivana Žoljaka.

Iz srednješkolske službe

Beograd, 24. febr. P. Z odlokom prosvetnega ministra je postavljen za suplenta na gimnaziji v Mariboru diplomirani filozof dr. Vladimir Kralj, za strokovnega učitelja na gimnaziji v Celju pa Ivan Savjovic.

Pomorske akademije preidejo v resor trgovine

Beograd, 24. febr. Č. Minister prosvete je izročil v pristojnost ministrstva trgovine in industrije tri pomorske akademije, in sicer nautične šole v Bakarju, Dubrovniku in Kotorju, ki bodo od pričetka novega proračunskega leta spadale v resor ministrstva trgovine in industrije.

List za strokovni obrtni pouk

Beograd, 24. febr. Č. Minister za trgovino in industrijo je odobril, da izdaja oddelak za obrtni in strokovni pouk glasilo za strokovni pouk. Glavni sotrudniki lista bodo načelniki tega oddelka. Minister za trgovino in industrijo je podpisal tudi sklep, s katerim se odobrava ustanovitev ženske obrtne šole v Trebinju. Končno je odobrel proračun za obrtne šole na področju beograjske mestne občine, ki jih sama vzdržuje. Proračun znaša 805.000 Din.

Gospodarska Mala antanta

Beograd, 24. febr. Č. Dopoldne se je v zunanem ministrstvu vršila konferenca zastopnika zunanjega ministra dr. Kumarsudnika, rumunskega poslanika Filodora in češkoslovaškega poslanika Sebe. Na konferenci so razpravljali o problemu ustanovitve gospodarske Male antante. Govorilo se je tudi o sklicanju konference zunanjih ministrov Male antante, ki naj bi se vršila meseca julija v Ilidži pri Sarajevu.

Poslovanje državnega sodišča

Beograd, 25. februarja, č. Državno sodišče za zaščito države se je nastanilo začasno v četrem nadstropju kasacijskega sodišča, 3. marca pa se preseli v prostore bivšega finančnega ministrstva, kjer bo stalno nastanjeno. Sedaj proučuje državni tožitelj z desetimi tajniki predmete, ki so bili doslej predloženi državnemu sodišču. Vseh je nad 700, od teh pa je bilo okoli 500 abotiranih po kraljevi amnestiji. Po preselitvi v staro poslopje finančnega ministrstva bo pričelo s sodnimi razpravami. Kot prvi pridejo na vrsto dva ali trije vojunski procesi.

Zagrebsko mestno zastopstvo

Zagreb, 24. febr. Č. Mestni župan je odgodel redno sejo mestnega zastopstva, ki bi imela biti v sredo 27. t. m. na četrtek 28. t. m. ob 4. popoldne. To se je zgodilo na prošnjo nekaterih občinskih odborov, ki bi se v sredo zaradi privatnih poslov ne mogli udeležiti seje. Kakor poročajo listi, je šest članov občinskega odbora oddložilo svoje mandate in bodo na njihova mesta imenovani novi.

Reparacijski strokovnjaki ne pridejo iz formalnosti

Ustanavljajo nove pododbore, o višini nemških anuitet in o stvarnih dajatvah pa niti ne razpravljajo

Pariz, 25. februarja s. Petčlanski odbor je na današnji dopoldanski plenarni seji konference reparacijskih strokovnjakov predložil načrt, ki ima v vidu dve alternativni. O tem načrtu se je na seji izčrпно razpravljalo. V bistvu ne gre za to, da li bi bilo mogoče ustvariti zaščiten del anuitet, temveč za to, s kakšnimi pogoji bi se moglo to zgoditi. Naziranja o tem se v reparacijskem odboru še nekoliko križajo. Odbor petorice se bo radi tega sestel ponovno ter na podlagi današnjih razgovorov na plenarni seji predpručal dotedanje predloge. Na današnji seji je bil razen tega imenovan pododbor za stvarne dajatve pod

predsedstvom ameriškega zastopnika Perkinsa. Vsaka delegacija je zastopana v tem odboru z enim članom. V zvezi z vprašanjem ustvaritve zaščitenega dela anuitet se je govorilo tudi o vprašanju komercializacije in mobilizacije. V ta namen še ni bil ustanovljen pododbor. Nagiaša pa se, da naj bi bila v transfernem odboru, ki bi se mogoče sestavil, zastopana tudi Nemčija, ki bi tako solidarno prevzela gotove pravice, ki bi jih imela remška vlada. O vprašanju višine anuitet se sploh ni razpravljalo. Pododbor za stvarne dajatve naj bi proučil vprašanje, da li naj bi ostale stvarne dajatve v okviru novega načrta še v veljavi.

Mironescu o položaju v vzhodni Evropi

Podpis protivojnega pakta je konsolidiral odnošaje med državami - Ostre izjave proti revizji trianonske pogodbe in vzpostavitvi Habsburžanov

Varšava, 25. februarja, g. Rumunski zunanji minister Mironescu je sinoči prispeval v Varšavo in je podal med vojnjo zastopnikom tiska o namenu svoje-ga potovanja naslednjo izjavo: Vzhodni pakt je za pomirjenje vzhodne Evrope, posebno pa za dežele med Baltiškim in Črnim morjem, izredno velikega pomena. Dosedanji položaj v tem delu Evrope je bil zelo negotov. V Moskvi podpisana nenapadalna pogodba je odstranila nevarnost vojnih zapletov ter brez dvoma mnogo pripomogla k konsolidaciji razmer v vzhodni Evropi. Besarabsko vprašanje za rumunsko vlado ne obstoja več in smatrati je treba, da je rešeno. Glede govorice, da bo Rumunija v kratkem priznala sovjetsko vlado in da bo posebna sovjetska misija obiskala Bukarešto, je izjavil minister, da mu o tem ni nič znanega. Glede rumunsko - madžarskega optantskega spora je izjavil minister Mironescu, da na madžarsko propagando za revizijo trianonske pogodbe ne polaga velike

važnosti. Vsak narod mora imeti svojo nacionalno idejo. Madžarski narod se navdušuje za idejo revizije trianonske mirovne pogodbe, o kateri pa ne more biti govora. Minister ne veruje, da bi Madžarsko pri revizijski ideji podpirala katerakoli evropska država. Glede povratka Habsburžanov na Madžarsko je rekel minister, da ni običaj rumunske vlade, vmešavati se v notranje zadeve drugih držav. Ta problem pa je tudi za Rumunijo velikega pomena, ker bi imela morebitna restitucija Habsburžanov za posledico, da bi se zopet uveljavila stremjenja za obnovitev bivše Avstro-Ogrske. Povratek Habsburžanov na Madžarsko bi izzval energično akcijo Male antante. Končno se je minister dotaknil tudi vprašanja uradnih manjšin v Rumuniji ter naglasil, da je namen današnje rumunske vlade, spraviti ta problem v najkrajšem času s sveta. Narodne manjšine bodo popolnoma enakovpravne z ostalimi rumunskimi državljani.

Zasedanje vrhovnega fašističnega sveta

Sestava oficijelnih kandidatih list za volitve - Odobritev upravne pogodbe med Italijo in Vatikanom

Rim, 25. februarja g. Danes ponoči se sestane vrhovni fašistični svet na izredno zasedanje, ki bo trajalo nad teden dni. Na dnevnem redu je med drugim izredno poročilo Mussolinija o notranje- in zunanje-političnem položaju Italije ter proučitev in sestava list vladnih kandidatov za bodoče plebi-citne volitve, ki se vrše 24. marca. Vrhovni svet bo razen tega razpravjal in odobril lateranske pogodbe med Italijo in Vatikanom. Zasedanje se vrši to pot v prostorih palače Venezia,

kjer je bilo svoječasno nastanjeno avstro-ogrsko poslaništvo v Rimu.

Dne 9. marca bo zbral Mussolini v Rimu vse prefekte iz države na velik report, kjer jim bo obrazložil smernice za bodočo volilno kampanjo. Naslednjega dne pa bo sklical vse vodilne člane vlade, zastopnike armade in mornarice, prefekte, senatorje, strankine tajnike, zastopnike fašističnih delavskih organizacij in ravnatelje časopisov na veliko razpravo o notranje - političnem položaju.

Homatije na Daljnem vzhodu

Šanghai, 25. februarja, s. Poluradna izjava zagotavlja, da je takojšnja obnovitev pogajanj z Japonsko nemogoča tudi zaradi tega, ker so v vzhodnem Santungu izbruhnili zaradi postopnega maršala Čangčungčanga zaradi nemiri. Razen tega onemogoča položaj tamošnjih japonskih čet, da bi mogla nacionalistična vlada uspešno nastopiti proti upornemu maršalu.

Newyork, 25. februarja, s. Japonski poslanik je izjavil na banketu, ki ga je opravila zveza nizozemskih diplomatov, da Japonska nima teritorialnih zahtev v Mandžuriji, temveč stremi samo za sodelovanjem s Kitajsko in drugimi državami, da bi čim bolj dvignila gospodarski razvoj Mandžurije. Japonske se strogo držijo svoje mirovne politike.

Demanti tajnih pogodb

London, 25. februarja, s. Reuters izve, da v merodajnih angleških krogih ni nič znanega o tajni vojaški pogodbi, o kateri poročajo časopise in pravi, da bi bila l. 1927. sklenjena med Anglijo in Belgijo.

Pariz, 25. februarja, s. V nasprotju s trditvami nizozemskih listov merodajni krogi v Franciji in Belgiji formalno demantirajo, da bi bila med obema državama sklenjena kakršnakoli tajna pogodba razen generalne državne konvencije iz l. 1929, ki je bila iste-ga leta pripravišana Društvu narodov, objavljena in o kateri se je razpravljalo v parlamentarni obeh držav. Belgijska brzojavna agencija v Bruslju izjavlja, da gre za izmišljotino, ki nima drugega namena, nego skaliti odnošaje med Belgijo in Nizozemsko.

Nov predlog k protivojnemu paktu

Washington, 25. febr. (bc) Demokratični senator Tydings je predložil ameriškem senatu resolucijo, v kateri zahteva, naj ameriški predsednik skliče konferenco signatarnih vlasti Kelloggovega pakta. Konferenca naj doseže znatna stanja stalnih armad in vojaških rezerv. Senator predlaga, naj se države oborože sorazmerno številu prebivalstva.

Avstrija odklenila izročitev komunističnega Mravliaka

Dunaj, 25. febr. s. Jugoslovski komunist Mravljak, ki je bil v zaporih deželnega sodišča in čigar izročitev zahteva za-greško okrožno sodišče zaradi zločina umora, je bil danes izpuščen na svobodo. Pravosodno ministrstvo je odklonilo prošnjo zagrebskega sodišča za izročitev.

„Tems“ o bolgarsko-jugoslovenskih odnošajih

Pariz, 25. februarja, č. »Temps« objavlja uvodnik o jugoslovensko - bolgarskih odnošajih, v katerem piše med drugim: Eskpozice Burova bo položil zaupanje v splošnem položaju na Balkanu. Na elementarni razum nalaga Bolgarski, da živi v dobrih odnošajih z vsemi svojimi sosedi. V Sofiji je bila dobro sprejeta inicijativa jugoslovske vlade za otvoritev meje, in Sofija je dala razume, da se je tamkaj politična atmosfera znatno izboljšala. Zbližanje med Beogradom in Sofijo more postati začetek velike politike na bližnjem vzhodu. Obe vladi morata razumeti, da je vsak vpliv, ki stremi po njihni razdvojitvi, nevaren za sigurnost vseh balkanskih držav.

Morilec Vučitrna dobi samo policijsko kazen

Praga, 25. febr. s. Kazensko sodišče v Pragi je na predlog državnega pravdnistva ustavilo po § 109 kazenskega pravnega reda kazensko postopanje proti albanskemu državljanu Vučitrna, ki je med porotno razpravo ustrelil morila albanskega poslanika v Pragi Alkibiada Bebjia Vučitrno so v nedeljo izročili policijskemu ravnateljstvu, da ga kaznuje zaradi prestopka ravnanja z orožjem. Vučitrna bodo nato izgnali preko meje.

Rothermerov dar madžarskim siromakom

Budimpešta, 25. febr. Lord Rothermer je postal budimpeštanskemu županu brzojavnim potom 100.000 pengö za podporo bednim prebivalcem.

Severna Evropa ima zopet hud mraz

Južna Nemčija ima južno vreme, toda obetajo ji nov ledeni dih Tudi zapadna Evropa bo morala kmalu računati z novim mrazom — Na jugu je

Berlin, 25. februarja, s. Davi je pritiski nad Nemčijo nov val mraza, ki je povzročil zopet znaten padec temperature. Najnižja temperatura je znašala davi 10 stopinj pod ničlo. Slične temperature javljajo iz vse srednje Nemčije in Slezije. Posebno občutljiv je mraz na Pomorjanskem in v vzhodni Prusiji, kjer je padel toplotmer na 20 stopinj pod ničlo. Južno vreme vlada trenutno še na Badenskem, Württemberskem in na južnem Bavarskem. Na Ruskem je 22 stopinj, na severnem Svedskem pa celo 37 stopinj mraza. Iz Stockholma javljajo 12 stopinj pod ničlo. Tudi v zapadni Evropi bo treba prihodnje dni računati z novim mrazom.

pomladanskem vremenu. V Bukarešti kaže toplotmer 6 stopinj nad ničlo. Tudi iz gošta okoli Sinae poročajo o temperaturah nad ničlo.

Carigrad, 25. febr. g. Včeraj je nehale snežilo. Snežilo je do sedaj skoraj 25 dni neprestano. Od včeraj vlada nad Carigradom najlepše pomladansko vreme.

Praga, 25. febr. h. Največje delo češkoslovskega stikarja Marolda, ki obsega 10 slik in predstavljata Bitko pri Lipanu ter je zastavljeno že od leta 1895, v nekem paviljonu blizu Prage, je postalo žrtev snega. Streha paviljona se je pod težo snežnih mas porila in zasula paviljon. Dragocene slike so uničene.

Mraz je prodrl v vročo Afriko
Kairo, 25. febr. (lo.) Meteorološka postaja poroča, da je pritisnil v Sudanu silen mraz.

Referenti ob'astnega komisar'a imenovani

Veliki župan dr. Vodopivec je imenoval za referente pri oblastnem komisariju: vl. svetn. Borštnarja za samoupravni referat, dv. svetnika dr. Marna za obrtni referat in tujski promet, km. svet. Trampuža za kmetijstvo, obl. san. referenta dr. Mayerja za zdravstvo, vl. svetnika dr. Grselija za socialno politiko in prosv. šefa dr. Capudra za prosvetne zadeve.

Železnice in nestalnost osovja

Železnice kot izredno važen činitelj v gospodarskem življenju (prošle vremenske katastrofe so znova posvedočile kaj pomeni redni promet) so navezane v veliki meri glede rednega in točnega obratovanja na svoje zaposleno osovje. Lahko je katerakoli železniška uprava še tako vestna in skrbna glede nabave raznega materiala za popravilo svojih prog, lokomotiv in vozov, nabave premoga in naziva, ako zanemarija pri vsem tem interese svojega zaposlenega osovja, ki je sestavljeno iz zelo mnogotevniških panog in kategorij, lahko trdimo, da njeno obratovanje ne bo nikoli prinašalo zadovoljivih pozitivnih sadov in doseglo one efikasnosti, ki se jo lahko doseže samo z izvežbanim in obenem gmotno dobro preskrbljenim osovjem. O tem imamo nesečno primerov v dosedanjih zgodovinskih razvoja železnic in tudi v sedanjih dobi in ni treba o tem izgubljamti besedi.

Važno vprašanje pa nastane v zadevi železniškega osovja, bilo uradništva, bilo ostia lege zaposlenega nižjega osovja, ali je v korist uprave da ima po možnosti vse osovje stalno ali ne.

Železnice tvorijo z vsemi svojimi zložki in službenimi granami ogromni del celokupnega gospodarskega življenja naroda in države.

Železniška služba je z ozirom na to že sama na sebi nekaj posebnega, in zahteva od vsakega posameznika poleg telesne in duševne sposobnosti tudi strokovno znanje in dovršenost v izpolnjevanju poverjenih poslov. V železniški službi so poleg ljudi z najvišjo izobrazbo preprosti ljudje, ki pa so bili sprejeti v izvrševalno službo samo zaradi njihove spretnosti v eni ali drugi stroki. Ki je zaposlena pri železnici. Nikakor ni mogoče zamenjati gradbenega inženjera s strojnim, prometnega uradnika z administrativnim, itd. Vsakdo, ki je bil sprejet v železniško službo more izvrševati samo ono, za kar je bil izučen, ker je za vsako drugo delo neporabljiv. Baš zaradi vzajemne odvisnosti železnic in celokupnega gospodarskega življenja, radi mnogostranosti in različnosti posameznih železniških službenih gran skoraj ni misliti, da bi uspevalo železniško podjetje, kjer bi na različnih postajah načelniki, prometniki, kmetniki in ostalo osovje takorekoc vsled nestalnosti zapuščalo in prevzemalo službo kar tako brez vsakega vzroka, živčeje iz dneva v dan. Pojav nekatere stalnosti je opažati celo pri ameriških železnica, ki so vse v privatnih rokah in kjer ne odloča niti izprijčevalo, niti diploma, ampak samo znanje in vprabilnost. Tudi tamkaj skuša vsaka železniška uprava pridržati v svoji stalni službi vse one ljudi, ki so sposobni, odklanja pa one, ki so za službo nesposobni. V naših evropskih razmerah pa še dolgo ne bomo tako daleč, da bi odločevala ista mera kot v Ameriki in tudi države ne bodo dale še hitro iz rok svojih železnik privatnikom v uporabljanje. Zato ameriški sistemi za naše železnice veljalo le v zelo omejeni meri in niti ne za vse evropske države.

Sedaj pa vprašamo vse one, ki trde, da naj si državno nameščenstvo ne dela prometnih iluzij glede svoje stalnosti in gmotnega položaja, kako si oni zamišljajo ureditev personalnega vprašanja pri železnici, ako odklanjajo vsako stalno osovje. Ali bo morda potem še kdo silil v državno železniško službo in celo pri današnjih plačah? Kako bo imel železniški uslužbenec sploh interes na propevanju celega podjetja, če lahko danes ali pa jutri vklehni vsem svojim sposobnostim sfrč iz službe, ako ne bo priljubljen pri kateremu izmed svojih predstojnikov? — Komu bo prišlo na um, izpostavljati svojo osebo in zdavje za časa raznih vremenskih katastrof, ako se ne bo cenilo njegovih del in zaslug s strokovnega temveč s čisto drugih, pri nas sedaj ne baš neobčujnih vidikov? Ali se bo našel še kak železničar, ki bo nesel za upravo na trg svojo kožo, da bi zobje tako za zahvalo odšlo in pismo?

Ako naj železnica prospera, mora imeti kolikor mogoče vse svoje osovje stalno nameščen in zaslugarano. Ta izkušnja je pridrila v vseh evropskih državah in vse državne železniške uprave so po veliki svetovni vojni ugodile opravičenim zahtevam svojih nameščenecv ter jim izboljšale njihov gmotni položaj ter si tako pridobile poleg predpisanega izpolnjevanja dolžnosti tudi še s podjetjem čuteče uslužbenstvo, ki stori rado tudi več, kakor veleva ukaz in predpis.

Z raznimi eksperimenti naj se ne nadeljuje, ker nikomur nič ne koristijo, samo škodujejo in napravljajo še večjo konfuzijo, kakor že itak vlada v vseh vrstah državnih nameščenecv. Eksperimentom je napravil konec kralj Aleksander že 6. januarja, ki hoče imeti v državi zadovoljne ljudi in pozitivno dobre ustvarjalce državljanov. Železničarji pa bi tudi radi bili med njimi. S pametno reformo dosedanjega zakona o prometnem osovju se bo ustvarilo stotščo zadovoljnih državnih uslužbenecv, ki se bodo ravno vsled njihove stalnosti zavedali prevzetih dolžnosti in storili tudi več za državo in njene železnice, ako jim bo zagotovljena dobra in stalna eksistenca.

Po poti ki jo je pokazal g. dr. Gosar pa se tudi na naših železnica pripeljemo le v nov kaos. Z.

Razdržavljenje 77 poštv Sloveniji

Velika nevarnost za naše gospodarsko in kulturno življenje.

Ministrstvo pošte in telegrafa je nedavno oddrlo, naj se po vsej državi znša številno državnih poštv na ta način, da se mnoge doslej erarične pošte spremenijo v pogodbene pošte. V območju ljubljanske poštvne direkcije naj bi postale pogodbene naslednje pošte:

V I. razredu: 1. skupini Vič in Vrnsko; 2. skupini: Dolenci, Logatec, Ruše in Stari trg pri Rakeku; v 3. skupini Mežica in Št. Jurij ob južni železnici.

V II. razredu: 1. skupini: Gorje pri Bledu in Kranjska gora; v 3. skupini Beltinci, Crna pri Prevaljah, Metlika, Moste pri Ljubljani, Moškanjci, Sv. Lovrenc na Pohorju, Sent Ilj in Slovenskih goricah. Velike Lašce, Jesenice in Fužine.

V III. razredu: 1. skupini: Guštani, Krmelj, Predjama, Radeče pri Zidanem mostu, Rajhenburg in Št. Pavel pri Preboldu; v 2. skupini: Križevci pri Ljutomeru, Medvode, Menšče, Mojstrana, Mokronog, Poljčane, Pristava, Rogatec, Smartno ob Paki, Velenje, Vodice, Volnik in Zelenki; v 3. skupini: Devica Marija v Polju, Gradec, Grahovo, Ivanjokovci, Ljubno, Mislinje, Podnart, Sodražica, Strnišče, Št. Jernej, Velika Nedelja, Videm pri Krškem, Vinica (južna) in Višnja gora.

V IV. razredu: 1. skupini: Kostanjevica, Mokra gora, Polzela, Račice, Rogatica, Semčje, Stična, Studenci pri Mariboru, Studenec pri Ljubljani, Št. Vid pri Stični, Smartno pri Litiji in Store; v 2. skupini: Loški potok, Moravice, Planina, pri Rakeku, Toplice pri Novem mestu, Trnovo, Vinica pri Črnomlju in Žužemberk; v 3. skupini: Borovnica, Javornik na Goreniskem, Križevci v Premkurju in Željmlje.

V V. razredu: 1. skupini: Loče pri Poljčanah, Ptujka gora, Selce nad Škofjo Loko in Sv. Trojica v Slovenskih goricah. Vse te pošte se morajo v najkrajšem času deatilizirati. Poštvne, brozavne in telefonske službe v teh krajih ne bodo več opravljal državni uradniki, marveč zasebniki, ki morajo podpisati pogodbo s popolno osebno, materialno in moralno odgovornostjo.

Plače se ravna po razredih, odnosno skupinah. Za najnižjo skupino najnižjega razreda (V. razred 2. skupina) znaša letna plača 3000 Din. Za vsako višjo skupino se plača zviša za 370 Din, tako da znaša za I. razred 1. skupino 10.800 Din. Kavcija znaša za V. razred 400, za IV. 600, za III. 800, za II. 1000, za I. pa 1200 Din.

Predvsem: kal pomeni deatiliziranje poštv, spreminitev državne poštv v pogodbeno? Ustanova pogodbenih poštv je pri nas znana še iz Avstrije, ali se je že davno pred vojno pričela njena sistematična likvidacija. Pogodbene pošte ne upravlja država s svojim uradnim, temveč jo odda v oskrbo pogodbenemu poštarju, ki se izkaže z malim strokovnim izpitom, kot najemniku proti letnemu pavšalu. Za ta pavšal, ki sestoji iz redne plače, 50 % draginske doklade in posebne doklade za prenos poštv, mora pogodbeni poštar voditi vse poštvne posle, plačati vse stroške svojega urada (najemnine, inventar itd.), dostave poštv, event. personala itd. Za pošto je napram državi odgovoren edino on, zato se od njega zahteva tudi mala kavcija. Ali in koliko poštvna osovja ima v službi, je njegova stvar: on ga nastavlja, odpušča in plačuje — seveda na račun svojih prejemkov, ki znašajo vsega skupaj 7500 do 17.000 Din na leto.

Po obseznosti svojega posla so pogodbene pošte razdeljene v 5 razredov in razredi še v skupine. Po teh razredih se ravna plače, odnosno pavšali (v najnižjem V. razredu okroglo 650 Din mesečno, v najvišjem, I. razredu cca 1450 Din mesečno), a ravna se tudi uradne ure. Pogodbene pošte V. razreda imajo službo samo 3 ure, pogodbene pošte IV. razreda 4 ure, III. razreda 6 ur, a pogodbene pošte I. in II. razreda po 8 ur dnevno. Seveda veljajo iste ure tudi za brozav in telefon, ki sta združena z dotično pošto.

Deatilizacija poštv pomenja torej že s tega stališča veliko poslabšanje poštne prometne službe. Ker je vsled nizkih pavšalov skoraj izključeno, da bi se mogle pogodbene pošte voditi kot samostojna podjetja, se v glavnem morejo javiti za pogodbene poštarje le ljudje, ki lahko pošto vodijo kot postranski zaslužek, torej predvsem gostilničar, trgovec, morda kakšen penzionist, ki poseduje hišico, v kateri bi mogoče namestiti pošto itd. A tudi ta seveda ne more nositi stroškov za pisarniške, prevzeti rizika za dostavo denarnih in blagovnih poštv. Pogodbene pošte so le mogoče v krajih z minimalnim prometom, s primitivnejšim gospodarskim in kulturnim življenjem, tam, kjer brozjav in telefon, dnevni časopis in poštni ček še ne igrajo nobene ali le v minimalno ulogo. Kakor hitro je pogodbeno pošto dosegla število 12.000 enot (v senote se šteje vse, kar se pri poštv vpiše: rekomandirana pisma, denarne in druge poštljave, brozjav, telefon itd.), se je po starem predpisu morala pretvoriti v državno pošto. Novi poštni pravilnik iz l. 1926 je ta maksimum pomaknil na 15.000 enot. Najnovejša odredba ministrstva poštv je izdana brez ozira na ta maksimum.

Z najnovejšo deatilizacijo 77 doslej državnih poštv v območju ljubljanske poštvne direkcije je kruto prizadelo mnogo naših krajev, ki spadajo v prometnem, gospodarskem in kulturnem oziru med važne postojanke. Velika pošta v Metliki, ki ima menda čez 70.000 enot na leto, 3 uradnike in precej uslužbenecv, postane pogodbeno pošta 2. razreda! Industrijalni kraj kakor Crna, Guštani, Rajhenburg, Št. Pavel pri Preboldu, dobio pogodbene pošte, trgi kakor Velenje, Volnik, Žužemberk, mesto Kostanjevica z velikimi poštnimi okolišji pridejo v III. in celo IV. pogodbeni razred, bodo torej imeli po 4 do 6 uradnih ur na dan. Poličane, ki preskrbujejo kot pošta celo konjiško progno, pridejo v III. razred s 6 uradnimi urami in celokupno mesečno dotacijo okrog 1300 (entisoč tristo) dinarjev. To je le par slučajni izbrani imeni iz zgoraj navedenih poštv.

Z najnovejšo redukcijo je doseglo število pogodbenih poštv v Sloveniji, torej v najpomembnejši, gospodarsko, kulturno in socialno najvišje stojiči pokrajini, ogromno število 280. Ker je vseh poštv v področju ljubljanske direkcije okrog 370, znači, da v bodoče ne ostane pri nas niti četrina poštv državnih.

Seveda bo zaradi najnovejše deatilizacije mnogo dosedanjega poštvnega osovja, uradniškega, zvaničniškega in služiteljskega, postalo odvisnega in bo torej pretvoritev državnih poštv v pogodbene, imela za nekaj sto nameščenecv in njihovih rodbin težke socialne posledice. A še težje posledice nastanejo na gospodarskem polju. Pri nas je ekonomsko življenje osnovano na zanesljivih in hitrih poštvnih zvezah. Te zveze se sedaj po velikem delu pretrajajo, odnose skrajno oslabijo. Dostava poštv po vaseh postane nemogoča. Svojo visoko kulturo ima Slovenija deloma zahvaliti izvrstni poštni službi. Ker pride knjiga, časopis hitro in zanesljivo v roke odjemalca, Slovenija čita: ne samo šola, tudi pošta je temelj visokega kulturnega nivoja našega ljudstva!

Zato se morajo združiti predstavniki našega gospodarstva in naše kulture k akciji, da se doseže remediura ter ministrstvu poštv predloži, kako nujno je potrebna revizija njegove odredbe. Ta revizija je tem lažje izvedljiva, ker so pošte ljubljanske poštvne direkcije visoko aktivne in bi bile le še bolj, če bi se jih izgrabilo in spopolnilo, mesto da se jih deatilizira.

Trdno smo prepričani, da bo ministrstvo poštv upraževalo tehtne argumente, ki govoriho za razveljavljenje zadnje njegove odredbe, odnosno vsaj za temeljito njeno revizijo.

Jadranska tarfina konferenca v Ljubljani

Danes se sestanejo v Ljubljani delegati onih železniških uprav, ki so zainteresirane na direktnih jadranskih tarifah, torej avstrijske, češkoslovske, madžarske, italijanske in seveda jugoslovske. Železniški strokovnjaki bodo razpravljali o internih železniških zadevah, ki so v zvezi z direktnim mednarodnim železniškim prometom k jadranskim lukam in od njih.

Konferenca bo trajala najbrže dva dni. Otvoril jo bo danes dopoldne železniški direktor inž. Knežević v prostorih ljubljanske direkcije. Jugoslovskega delegacija tvorijo poleg referentov ljubljanske direkcije trije odposlanci generalne direkcije v Beogradu in sicer načelnik komercialnega oddelka dr. Dragomir Marković, načelnik tarfinskega oddelka g. Ivan Manfreda in uradnik istega oddelka g. Dobničič, ki so že vsi v Ljubljani. Člana češkoslovske delegacije g. Kocourič in Benjašta v Ljubljani že par dni, avstrijski in madžarski delegati so prispeli snoco, italijanski pa so napovedani za danes zjutraj.

Načrt novega vinskega zakona

Beograd, 25. februarja. V ministrstvu za kmetijstvo je izgotovljen zakonski predlog o vinu. Zve svojčasno je bil uvajljanjen zakon o obnovi in pospeševanju vinogradništva. S tem zakonom so bila rešena vsaj štela deloma vinogradniška vprašanja ter je ostala še rešiti vprašanja regulacije produkcije in prodaje vina. Ta vprašanja rešuje novi vinski zakon. Zakonski načrt je izdelan na podlagi sličnih zakonov v drugih državah, predvsem po francoskem in italijanskem zakonu ter po vinskem zakonu iz leta 1908. za Hrvaško in Slavonijo. V zakonskem predlogu so določeni tudi ukrepi proti ponarejevalcem vin in proti kvarjenju vina, za kar predvideva zakon ostre kazni. Zakonski načrt ima 31 členov ter bo poslan gospodarskim zbornicam in strokovnim organizacijam v izjavo, nakar bo sestavljeno definitivno besedilo.

Pomočnik upravnika dvora upokojen

Beograd, 24. febr. Kralj je podpisal 21. t. m. ukaz, s katerim je upokojen pomočnik upravnika dvora P. Stojanović.

Sporazum z Grčijo

Beograd, 25. februarja r. Pogajanja, ki se že nekoliko mesecev vodijo med nami in Grško, so končana s sporazumom v vseh vprašanih zlasti tudi v vprašanju svobodne luke v Solunu. Besedilo sklenjenih pogojev je predloženo sedaj obema vladama v končno odobritev. Konvencije bosta bržkone podpisala povodom zasedanja sveta Društva narodov v Ženevi naš zunanji minister ter grški zunanji minister Karapanos, izključeno pa tudi ni, da se bo Karapanos na povrtku iz Ženeve ustavlil v Beogradu in bodo konvencije tukaj podpisane.

Srednješolski zakon

Beograd, 25. februarja c. Prosvetni minister je danes predložil tainištvu Vrhovnega zakonodajnega sveta načrt zakona o srednjih šolah. Kakor poročajo beograjski listi, predvideva ta zakon redukcijo nekaterih srednjih šol, ki pa bodo nadomeščene z obrtno nadaljevalnimi in strokovnimi šolami. Redukcija srednjih šol je bila že dve leti na dnevnem redu ter je tvorila predmet strankarskih borb. Z novim zakonom bo to vprašanje definitivno likvidirano s strogo stvarnih vidikov. Podrobnosti zakona še niso znane.

Orjaški mest med Beogradom in Zemunom

Beograd, 24. februarja p. Nocoj se je vršila v kabinetu ministra za javna dela Sirša konferenca, na kateri so razpravljali o zgradbi mostu med Beogradom in Zemunom. Konferenca so se udeležili zastopniki ministrstva za javna dela, prometnega ministrstva, generalne direkcije vod, beograjske občine, zemunske občine in beograjske oblasti. O konferenci je bilo izdano službeno obvestilo, ki naglašda, da je dosežen vseh vprašanih sporazum med zastopniki vseh v poštv priljubljenih činiteljev. Ves aktivni material, kiščo se zgradbe mostu med Beogradom in Zemunom bo izročen ministrstvu javnih del, ki bo v najkrajšem času pričelo z oddajo dela.

Most bo zgrajen tako, kakor je predvideno v regulacijskem načrtu. Šel bo izprdel državne tiskarne preko znanega stopnišča, kjer bo presekal Karajgorjevo ulico, in od tod bo vodil preko Save v Zemun. Imenoval se bo most kralja Aleksandra.

Zmešnjave v avstrijskem zakonskem pravu

Dunaj, 23. februarja. Avstrijska javnost se intenzivno peča za vprašanjem sedanjih nevzdržnih odnošajev v zakonskem pravu ter zahteva, da parlament končno veljavno uredi in legalizira tako zvane dispenziranane zakone. Listi so naglašali, da število takih neurejenih zakonov dosega v Avstriji najmanj 80.000 in da je v teh odnošajih nastopilo popolno brezskanje. Zadeva je bila tudi predmet znane glasovanja o izenačenju avstrijskega zakonskega prava z nemškimi, toda glasovanje je imelo zgolj demonstrativen značaj, ko so nemški nacionalci, del Seiplove vladne večine, glasovali skupno s socialistično opozicijo proti krščansko-socialni vladni stranki. Omenjeni dispenzirani zakoni so civilni zakoni ločenih katolikov in cerkev teh zakonov zato ne priznava. Zaradi tega so se tudi krščanski socialci postavili proti taki reformi, ki bi dala sodiščem pravico, da iz pravnih razlogov ločijo katoliške zakone in ločenecv na ta način omogočijo nov, pravno veljaven zakon. Dispenzirani zakonov je največ seveda na Dunaju, kjer je socialno-demokratski deželni predsednik dajal tozadevna dovoljenja brez vsakih težkoč. Težje pa je bilo doseči tako dovoljenje v provinciah, kjer so krščansko-socialni deželni predsedniki take prošnje večinoma odbijali. Proti tem rešitvam so prizadeti delali priziv na zveznega kancelarja dr. Seipla, ki pa je kot katoliški duhovnik te prizive seveda tudi zavračal. Niegovi zavezniki, nemški nacionalci, kakor tudi opozicijski socialisti so pristaše ločitve zakona, zato so si prizadevali vsako prošnjo za dispenco rešiti povoljno. Kancelarju Seiplu očitajo, da je odklanjal rekurze oseb, ki niso imele nikakega priporočila, prizive uglednejših protežirancev pa je ostavljal nerešene. Vse take odložene akte zakonskih ločitve je nato ugodno rešil liberalni podkancelar Hartleb, kadar je zastopal odsotnega ali na dopustu se mudječega msgr. Seipla. Na ta način so dosegli ločitev zakona samo protežiranci med izvedunajskim prebivalstvom.

Ta praksa se je izvajala tako dolgo, dokler niso krščanski socialci s kmetov začeli očitati Landbundu, katerega član je podkancelar Hartleb, da uvaja in pospešuje mnogožerstvo. V Gornji Avstriji so Hartleba opisovali kot človeka, ki hoče v Avstriji na vsak način osnovati raj za poligamiste. Ta agitacija je Landbundu seveda močno škodovala na kmetih, tem bolj, ker so se tudi nekatere mestne agrarne organizacije izjavile proti novim dispenziranim zakonom. Podkancelar Hartleb je na to tudi sam ustavlil nadaljnje dovoljenja za dispenzirane zakone, kar je izzvalo nesporazum v avstrijskem vladnem bloku, povzročilo pa je obenem veliko nezadovoljstvo javnosti, ki se upira, da bi vlada krojila pravico narodu po vsakokratnih strankarskih potrebah.

Zaradi takega poslovanja je izgledalo, da ima Avstrija dva različna priznana zakona in postopka za ločitev zakona; eden postopek je v navadi na Dunaju, kjer je dispensa lahko dosegljiva, drugi na v provinci, kjer se pricipielno ne izdajajo dovoljenja za dispenzirane nove zakone. Izhod iz tega položaja iščejo sedaj s tem, da bo reševal vloge za dispenze sekcijski šef zveznega kancelarja, v odsotnosti tega pa minister pravde.

Taka rešitev je samo paliativnega pomena in avstrijska javnost slej ko prej zahteva, da se ta važna zadeva ne urejuje upravnim potom, ampak po državnem zakonu, ki bo rešil ta problem v celem kompleksu odnosov in pravnih posledic.

Lindbergh se odpoval letalstvu

Newyork, 25. febr. (ri.) Kakor poročajo, se je polkovnik Lindbergh odpoval letalski karijeri in se stalno naselil s svojo zaročenko Annie Morrrows v Los Angelesu.

Polom pariške banke

Pariz, 25. febr. (ri.) Tu je prišlo do novega velikega bančnega škandala. Znani bankir Pierre Fayoille je zaprl svojo banko in zbežal. Pasivna znašajo več milijonov frankov. Banka je propadla zaradi ponesrečenih spekulacij.

Smrt francoskega komponista

Pariz, 25. febr. (bc.) Tu je preminil 76-letni francoski komponist Messenger.

Gospodarska Mala antanta odložena?

Dunaj, 25. febr. g. Dunajski listi so prejeli nocoj z Bukarešte vest, ki v nasprotju z dosedanjimi in ormacijaimi zatrjuje, da so razprave na bukareštanski predkonferenci za gospodarsko Mala antanto pokazale, da se ta ideja začasno še ne da oživotvoriti. Glavno oviro povzročajo slej ko prej nasprotujoči si gospodarski interesi Jugoslavije in češkoslovske. Ministri Male antante bodo na svojem letošnjem sestanku v Sarajevu sicer razpravljali o tej zadevi, vendar pa ni pričakovati, da bi moglo še sedaj priti do ustvaritve gospodarske Male antante.

Nogometna tekma med Jugoslavijo in Francijo

Zagreb, 25. februarja. Včeraj je došlo službeno potrdilo francoskih nogometašev, da pristajajo na termin 19. maja za tekmo med Francijo in Jugoslavijo v Parizu. To bo drugo srečanje naših sportnikov s Francozi v Parizu, dočim doslej še ni prišlo do tekme med Francozi in Jugoslaveni na jugoslovenskem ozemlju. Francozi so sicer objavili revanžo, do katere pa še ni došlo in se zato pričakuje za prihodnje leto.

Umor v črnogorskem samostanu

Podgorica, 24. februarja n. Po vsej Črni gorji, zlasti pa v Podgorici je vzbudil največjo senzacijo zločin, ki se je pripetil v sloviten samostanu Ostrovu med Nikšićem in Podgorico. Umorjena je bila Marija Plamenac, ki se je že pred 30 leti posvetila samostanskemu življenju. Uživala je veliki ugled ter je bila splošno spoštovana. Zločinec je prišel v njeno stanovanje ter il s nekim težkim predmetom razbil lobanjo. Nj znano, ali je bil umor izvršen iz koristi ljubla, ali iz kakih drugih razlogov.

Zopet samomor blagajnika v Beogradu

Beograd, 24. febr. p. Zadeje dni so na dnevnem redu samomor beograjskih blagajnikov. Danes je izvršil samomor že četrti blagajnik, tokrat blagajnik skladišča petroleja monopolne uprave Miloš Jazić. Vzrok samomora ni znan. Zatrjuje pa se, da ni v nikaki zvezi s pokojniškovo blagajniško službo, marveč da je iskati povoda v družinskih razmerah.

Obnova pouka v Zagrebu

Zagreb, 24. febr. n. Danes se je zopet pričel reden pouk v vseh zagrebških srednjih šolah. Jutri se bo pričel pouk tudi v osnovnih šolah.

Atentat na Dempseya

Miami Peard, 25. febr. g. Okoli tretje ure ponoči je bil izvršen na bivšega svetovnega prvaka v boksu, Jacka Dempseya revolverski atentat. Neznani storilec se je utihotapil v salon pred Dempseyev spalnico in zbudil Dempseya iz spanja. Ko je Dempsey odprl vrata spalnice je opazil za njimi maskiranega moža, ki ga je pozval, naj dvigne roke kvišku. Ko je hotel Dempsey moža naskočiti je ta oddal strel iz revolverja, ne da bi ga bil zadel Boksar je prvi trenutek osunnil, med tem pa je storilec že zbežal. Dempsey izjavlja, da mu je atentat popolnoma nerazumljiv.

Nesreče in eksplozije

Moskva, 25. februarja. Pri prekladanju dinamita na kolodvorju v Permu na Uralu je nenadoma eksplodiral večja množina dinamita. Ubitih je bilo 11 delavecev in 20 težko ranjenih. Eksplozija je porušila tudi del železniških stavb.

Tokio, 25. februarja. V Nagoji je eksplodiral iz dosedaj še nepojasnjenih vzrokov veliki gazometer. Ubitih je bilo 9 oseb in 14 nevarno ranjenih.

Melbourne, 25. febr. (lo.) Strahovita bomba eksplozija je popolnoma porušila notranost dveh malih hiš. Smrtnih žrtev k seči ni bilo. V eni teh hiš so spal 3 Italijani, ki so se rešili na čudežen način. Atentatorji so zbežali z motornim kolešom.

Kairo, 25. febr. (lo.) V neki vasi v bližini Bilboisa je izbruhnil katastrofaln požar, ki je upepelil 65 hiš. V plamenih je našla smrt neka žena. Več oseb je bilo ranjenih.

Ogromen volk

Petrovaradin, 24. febr. p. V tukajšnji okolici je bil danes ustreljen 75 kg težak volk. Je to izredno velik eksemplar, kakršnih v teh krajih običajno ni. Domneva se, da se je zatekel v novosadsko okolico iz Karpatov.